

การอนุรักษ์ดนตรีมโหรีในจังหวัดสุโขทัย

โดย

วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
กระทรวงวัฒนธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์
การส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์พัฒนา สืบสาน
และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม

เป้าหมายในการจัดการความรู้
“การอนุรักษ์ดนตรีมโนราห์ในจังหวัดสุโขทัย”

กลุ่มเป้าหมาย
ปราชญ์ชาวบ้าน นักเรียน นักศึกษา
บุคลากรของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

บทนำ

- มังคละ เป็นวงดนตรีที่นิยมเล่นกันในจังหวัดพิษณุโลก อุตรดิตถ์ และ จังหวัดสุโขทัย มีหลักฐานว่าดนตรีมังคละมีมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย ในรัชสมัยพญาลิไท ได้นำพระศาสนาจากลังกาเข้ามา
- วงมังคละเป็นวงดนตรีที่ได้รับแบบอย่างมาจากศรีลังกา นำมาใช้ในพิธี ศักดิ์สิทธิ์ ประโคมเป่าในงานมงคล เรียกว่า มังคลเกรี ถ้าประโคมในงานศพ เรียกว่า อวมังคลเกรี รูปแบบของวงมังคละ จะประกอบ ด้วย กลองมังคละ (จึกโกรีด) กลองสองหน้ามังคละ (กลองยี่นและกลอง หลอน) ปี่ โหม่ง ฉาบเล็ก และฉาบใหญ่
- วงมังคละแต่ละวงจะมีการบรรเลงหน้าทับไม่เหมือนกันทั้งที่เป็นเพลง เดียวกัน มีจำนวนหน้าทับมากน้อยต่างกัน มีจารีตในการบรรเลง ต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือถือว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของวงมังคละแต่ละวง

วัตถุประสงค์

- เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ด้านดนตรีมโนราห์ในจังหวัดสุโขทัย
- เพื่อเผยแพร่ดนตรีมโนราห์ให้แก่ชุมชน
- เพื่อให้ชุมชนในจังหวัดสุโขทัยมีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม

กระบวนการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑

การค้นหาความรู้

แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการด้านความรู้ด้านภูมิปัญญา
ท้องถิ่นโดยคัดเลือกจากปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน ๑๔ คน
และบุคลากรของวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน ๓ คน
ที่มีความรู้ในเรื่องดนตรีม้งคละ

คณะกรรมการ การจัดการด้านความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำสั่งวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
ที่ ๑๔๕ / ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น
เรื่อง ดนตรีมโนะในจังหวัดสุโขทัย

ตามที่วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยได้รับมอบหมายจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ให้ดำเนินการจัดการความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยได้กำหนดให้มีการจัดการความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ดนตรีมโนะในจังหวัดสุโขทัย นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามแผนการจัดการความรู้ที่ได้จัดทำไว้แล้วนั้น จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้เรื่อง ดนตรีมโนะในจังหวัดสุโขทัย ดังนี้

๑) นางเกษร	เอมโอค	ประธานกรรมการ
๒) นายคำรง	ศรีม่วง	กรรมการ
๓) นายอารี	ไกรบุตร	กรรมการ
๔) นายทศพล	แซ่เตีย	กรรมการ
๕) นายสุวัฒน์	สุวรรณโรจน์	กรรมการ
๖) นายฉิน	โตนดง	กรรมการ
๗) นายประพันธ์	ศรีสุวรรณ	กรรมการ
๘) นายอื้อน	จันดอนทอง	กรรมการ
๙) นายสวัสดิ์	เหลี่ยมไทย	กรรมการ
๑๐) นายสมิง	ทองมา	กรรมการ
๑๑) นายฉิน	ชัยม	กรรมการ
๑๒) นายมนตรี	สาตเทศ	กรรมการ
๑๓) นายศุณ	พุทธทอง	กรรมการ
๑๔) นายบ้าย	แก้วพงษ์	กรรมการ
๑๕) นายทองหล่อ	นิมทอง	กรรมการ
๑๖) นายอตุลย์	สิงหน	กรรมการ
๑๗) นายทรงเกียรติ	จันทร์หอม	กรรมการ
๑๘) นายนิติ	เอมโอค	กรรมการและเลขานุการ

-๒-

หน้าที่

๑. ดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้ที่ได้รับมอบหมายให้ครบทุกขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการความรู้
 ๒. จัดทำรายงานความคืบหน้าของงานในส่วนที่รับผิดชอบ
- ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

๒๒

(นายสุรพล ยงค์เจาะ)

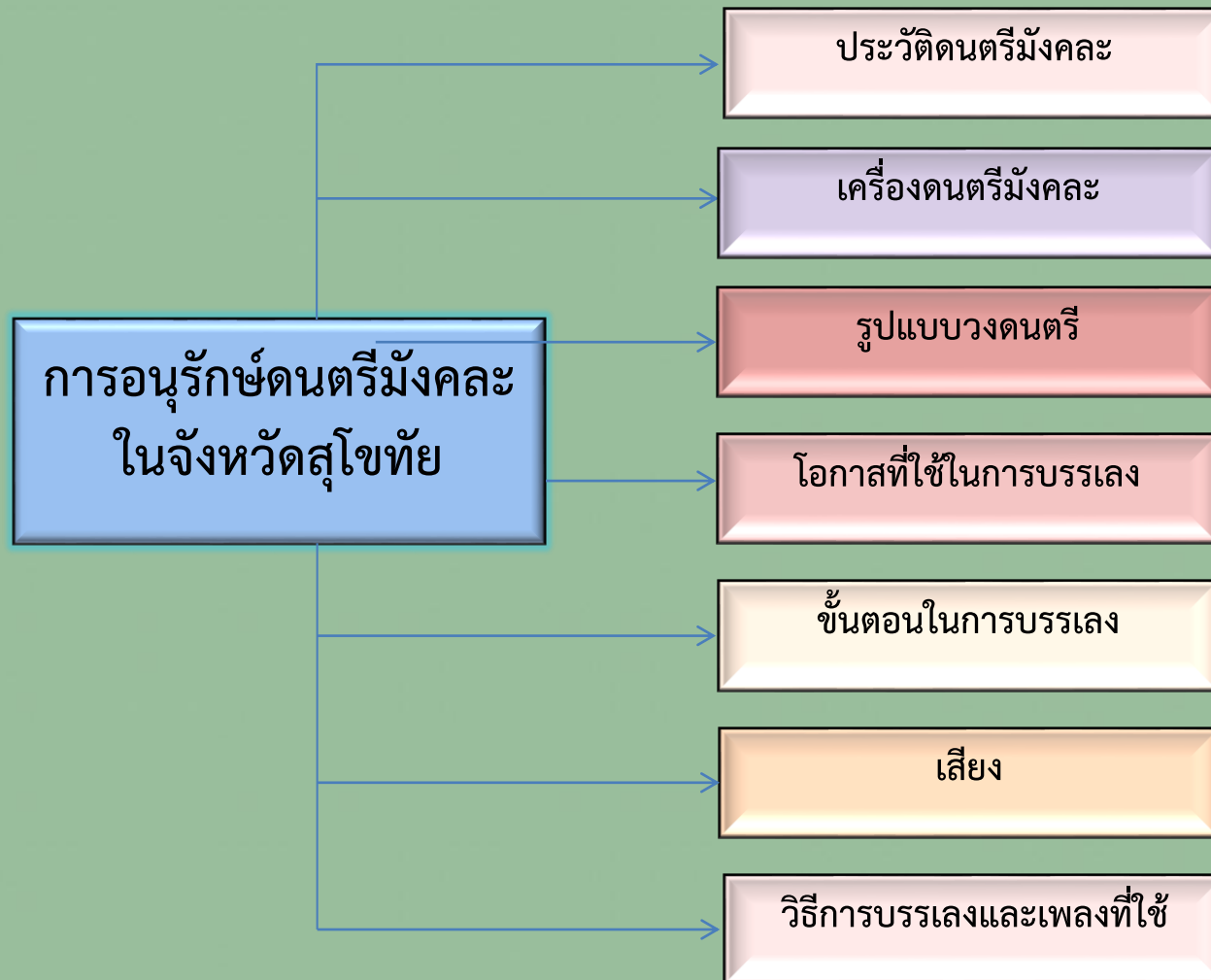
ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

Knowledge Mapping

ดนตรีม้งคละในจังหวัดสุโขทัย

กิจกรรมที่ 2

การสร้างและแสวงหาความรู้

กิจกรรมที่ ๓

การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

- นำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลของแต่ละคณะ มาจัดให้เป็นหมวดหมู่ตามที่ได้กำหนดไว้ใน Knowledge Mapping ได้แก่ ประวัติของดนตรี มังคละ เครื่องดนตรีมังคละ รูปแบบวง โอกาสที่ใช้ในการบรรเลงขั้นตอนในการบรรเลง เสียงที่เกิดจากการตีกลองสองหน้า และข้อมูลของแต่ละคณะ คือ คณะ ศ. ราชพฤกษ์ คณะครูสุวัฒน์ สุวรรณโรจน์ และคณะ วัดศรีมหาโพธิ์

กิจกรรมที่ ๓ (ต่อ)

การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

- ถอดองค์ความรู้ที่สัมภาษณ์ออกมาเป็นตัวอักษรโดยที่ยังไม่ต้องปรับปรุงภาษา
- ถอดจังหวะไม้กลองและทำนองเพลงมาบันทึกเป็นโน้ตด้วยระบบโน้ตไทย

กิจกรรมที่ ๔

การประมวลและกลั่นกรองความรู้

- นำองค์ความรู้ที่จัดหมวดหมู่ไว้แล้วมาพิมพ์และปรับปรุงภาษาให้เป็นภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย
- นำความรู้ที่ได้ปรับปรุงภาษาแล้วนำมาจัดทำในรูปแบบเอกสารที่เป็นรูปเล่ม และ CD การบรรเลงดนตรีม้งกละของคณะต่าง ๆ ให้เป็นแบบมาตรฐาน
- นำเอกสาร และ CD ให้คณะกรรมการได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องพร้อมทั้งให้คำแนะนำให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

กิจกรรมที่ ๕

การเข้าถึงความรู้

นางสาวพจนา ชื่นใจ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

งานวิชาการ

งานวิชาการ
งานวิชาการ
งานวิชาการ
งานวิชาการ
งานวิชาการ
งานวิชาการ
งานวิชาการ
งานวิชาการ
งานวิชาการ
งานวิชาการ

งานบริการวิชาการ

งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ

งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ
งานบริการวิชาการ

งานศิลปวัฒนธรรม

- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม
- งานศิลปวัฒนธรรม

งานกีฬาสี

- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี
- งานกีฬาสี

สมัครเรียนต่อที่นี่..!!

วิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ปีการศึกษา 1990

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

วิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

KM

วิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

การจัดการองค์ความรู้วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

แสดงความคิดเห็น

1.เทคนิคการเลือกหัวข้อในการสร้างงานวิจัย

2.เทคนิคการจัดการการเรียนการสอนเชิงบูรณาการกับศิลปวัฒนธรรม

3.กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.เทคนิคการเขียนโครงการวิจัย

5.เทคนิคการสร้างกลองมโหรี

6.การจัดการความรู้ เรื่องดนตรีมโหรีในจังหวัดสุโขทัย

7.เทคนิคการสร้างงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

8.เทคนิคการรณรงค์ดนตรีไทยที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน

/www.gotoknow.org/blog/sukhothai-km

← 1 →

เทคนิคการบงกชดนตรี โขมที่นำไปใช้ในการเรียนการสอน

★ 7

เทคนิคการสร้างงานสร้างสรรค์ผ่านนาฏศิลป์

★ 4

ดนตรีนิมิตละไม โขมที่นำไปใช้ในการเรียนการสอน

★ 5

เทคนิคการสร้างกลองมโหระทึก

★ 60

สรุปเทคนิคการเรียนการสอนแบบบูรณาการกับศิลปวัฒนธรรม

★ 5,188 ♥ 2

<https://www.gotoknow.org/posts/591112>

มังคละในจังหวัดสุโขทัย

ดู 671 ครั้ง

<http://cdask.bpl.ac.th/2558-2/pdf/2558-01.pdf>

บันทึกนี้เขียนที่ GotoKnow โดย kimuho

Start Download

Settings

ไฟล์ใหม่ - Notepad

สมเด็จ...

TH

16 - 18 มิถุนายน
MID YEAR SALE
ลดสูงสุด
90%
ซื้อปุ๊บมีกำยานมือ เบบจอยทุกรายการ

LAZADA
ช้อปเลย

กิจกรรมที่ ๒

การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

กิจกรรมที่ ๗

การเรียนรู้

ปัจจัยความสำเร็จ

- การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารที่เห็นความสำคัญในการจัดการความรู้ คอยเป็นแรงผลักดันให้การจัดการดำเนินไปได้อย่างราบรื่น
- การกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ควรมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับเรื่องที่ต้องการนำมาจัดการความรู้

ปัจจัยความสำเร็จ (ต่อ)

- บรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะต้องเป็นบรรยากาศที่สบายเป็นกันเอง เช่นมีการจัดอาหารว่างให้กับปราชญ์ชาวบ้านได้รับประทานขณะร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ปัจจัยความสำเร็จ (ต่อ)

- การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำใช้จ่ายในเรื่องการจัดอาหารว่างให้กับปราชญ์ชาวบ้านที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ งบประมาณในการจัดทำรูปเล่มเพื่อเผยแพร่ให้แก่บุคลากรและปราชญ์ชาวบ้าน
- ปราชญ์ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลโดยไม่ปิดบัง และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ปัจจัยความสำเร็จ (ต่อ)

- การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อนำใช้จ่ายในเรื่องการจัดอาหารว่างให้กับปราชญ์ชาวบ้านที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ งบประมาณในการจัดทำรูปเล่มเพื่อเผยแพร่ให้แก่บุคลากรและปราชญ์ชาวบ้าน
- ปราชญ์ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลโดยไม่ปิดบัง และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สภาพปัญหา

- การจดบันทึกโน้ตเพลงทำได้ยากเพราะเป็นเพลงที่มีลักษณะเป็นการด้น ขึ้นอยู่กับผู้เป่าปี่จะย่อขยายจังหวะทำให้การจดบันทึกไม่เป็นไปตามหลักของการบันทึกโน้ต
- ขณะบันทึกภาพเคลื่อนไหวมีเสียงอื่นแทรกทำให้เป็นอุปสรรคในการถอดโน้ตเพลง

สภาพปัญหา (ต่อ)

- การจัดการความรู้ในลักษณะนี้ไม่สามารถนำข้อมูลมารวมกันได้ เพราะเป็นไม้กลอง และเพลงปี่ที่มีความเฉพาะ

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

- แนวทางแก้ไข คือ ต้องจัดทำองค์ความรู้ในลักษณะแยกเป็นไม้กลอง และเพลงปี่ แยกเป็นของแต่ละวง เพื่อเป็นการคงอัตลักษณ์ดนตรีม้งคละของแต่ละวงเอาไว้